

VOLINIKUKANDIDAADI KÜSIMUSTIK**Roxana MÎNZATU****Inimeste, oskuste ja valmisoleku eest vastutav juhtiv asepresident****1. Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus**

Millised Teie oskused ja kogemused on eriti olulised volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide eest seismisel, pidades eelkõige silmas Teie tulevast vastutusvaldkonda? Kuidas kavatsete aidata komisjoni poliitilisi suuniseid täita? Kuidas plaanite arvestada soolist aspekti ja lisada soolise perspektiivi kõigisse oma vastutusala poliitikavaldkondadesse? Kuidas kavatsete võtta oma tegevuses arvesse noorte vajadusi?

Kuidas saate Euroopa Parlamenti veenda oma sõltumatuses ja mil moel tagate, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla tööülesannete täitmist komisjonis?

Meie ajalooliselt ainulaadse Euroopa Liidu lubadus on tagada rahu ja heaolu, mis põhineb konkurentsivõime ja Euroopa sotsiaalse mudeli tugeval koostoimel. Meil on kohustus seda lubadust pidada.

Sündisin Rumeenias kommunistliku diktatuuri kõige tumedamal ajal. Esimesed julged avalikud üleskutsed vabadusele ja sotsiaalsele õiglusele kajasid just minu kodulinnas Braşovis 15. novembril 1987. Kuigi kommunistlik režiim surus liikumise maha, andis see tõuke, mis viis 1989. aasta detsembris Rumeenia revolutsioonini ja suunas minu riigi uuele kursile, kus liitumine ELiga oli lubadus ja unelm. Mulle ja minu põlvkonnale, kes me oleme lähedalt kokku puutunud Rumeenia totaalse poliitilise suunamuutusega, on teed näidanud ja meid on innustanud inimesed, kes julgesid seista selliste põhiväärtuste ja -õiguste eest, nagu inimväärikus, demokraatia, vabadus, õiglus ja õigusriik, mis moodustavad ELi vundamenti. Nii Rumeenia kui ka EL on selle peaaegu poole sajandi jooksul teinud läbi suured muutused. Mul oleks au olla osa meie edasisest teekonnast.

Olen üle kahe aastakümne olnud Euroopa teemadega tööalaselt seotud. Olen töötanud mitmel tasandil – omavalitsuse volikogus, Rumeenia parlamendis ja valitsuses ning Euroopa Parlamendis. Mul on põhjalik ülevaade ELi potentsiaalidest ja sellest, mida me peame tulemuste saavutamiseks tegema. Nii ministri kui ka riigisekretärina koordineerin Rumeenias Euroopa Sotsiaalfondi programme, millega viidi ellu mitmesuguseid poliitikameetmeid ja reforme (nt Rumeenia riigihangete ja õigussüsteemi reform) ning investeeringuid, et aidata enim puudustkannatavaid ja puuetega inimesi, toetada nende integreerumist tööturule ning võimaldada kõigile paremat elu. Esindasin oma riiki ELi nõukogus. Olen alati olnud oma kohustuste täitmisel innukas, ambitsioonikas, vastutustundlik ja empaatiline ning soovinud seada poliitika inimeste teenistusse. Kui mind ametisse kinnitatakse, on mul kavas olla sama innukas ja eesmärgile pühendunud poliitiliste suuniste rakendamisel nii juhtiva asepresidendina oma vastutusalas olevate konkreetsete ülesannete puhul kui ka juhtiva asepresidendina laiemate koordineerimiskohustuste täitmisel.

Inimeste, oskuste ja valmisoleku eest vastutava asepresidendi kandidaadina on mul eelis seada oma poliitilise tegevuse keskmesse inimesed, nende õigused ja võimalused. Ametisseastuva presidendi von der Leyeni missioonikirjast juhindudes kavatsen teha koostööd oma kolleegidega volinike kolleegiumis, et ellu viia ambitsioonikas tegevuskava. Vajame tugevat sotsiaalset Euroopat, et vähendada vaesust, suurendada jõukust ja tagada õiglus ning peame selleks rakendama asjakohaseid õigusakte, tegema investeeringuid ja koordineerima poliitikameetmeid. Me ei saa endale lubada jätta hooletusse lapsi, kellest saavad parema Euroopa loojad ja kodanikud, ega nõustuda ebasoodsas olukorras olevate inimeste tõrjutusega meie ühiskonnas. Sotsiaalse Euroopa edendamisel lähtume jätkuvalt Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetest. Uus tegevuskava, mille plaanin esitada 2025. aastal, tugineb uuendatud dialoogile ja koostööle ELi institutsioonide, liikmesriikide ja sotsiaalpartneritega. Selleks, et seda dialoogi jätkata ja kinnitada oma tugevat, tegudel põhinevat pühendumust, külastan kõiki liikmesriike. Minu eesmärk on sõlmida uus sotsiaaldialoogi pakt, et tuua Euroopa poliitikasse uut energiat, tuginedes peamiste sotsiaalvaldkonnas tegutsejate panusele.

Konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamine peab käima käsikäes inimeste mõjuvõimu suurendamisega. See täiendav lähenemisviis on tugeva sotsiaalse mudeli alus. Jätkusuutlik konkurentsivõime mudel saab eksisteerida ainult koos sotsiaalsete õiguste ja inimväärtete palkadega. Oskuste liit, puhta tööstuse kava ja Euroopa sotsiaalõiguste samm on kõik tuleviku jaoks asendamatud ehituskivid.

Tööpuuduse kõrvaldamiseks on vaja kahetist lähenemisviisi, mis põhineb oskuste pakkumisel ja ülekantavusel. Olen kindel, et oskused on sotsiaalne õigus, hariduse omandamine algab lapsepõlves ja õppimine jätkub kogu tööelu jooksul, võimaldades elada täisväärtuslikku elu ning tagades sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime. Väga oluline on investeerida ELi toetuste kaudu inimestesse ning teha koostööd erasektoriga, et pakkuda rohkemaid oskusi. Lisaks on vaja meetmeid, et tagada oskuste ülekantavus. Panustan ambitsioonika õigusraamistiku loomisse, et toetada vastastikust tunnustamist, vajalikke samme muudel käimasolevatel läbirääkimistel ja tööturu õigustiku rakendamist.

Järgmine komisjon tegeleb investeerimisega. See hõlmab investeerimist inimestesse. Keskendun Euroopa Sotsiaalfondi, programmi „Erasmus+“ ja kliimameetmete sotsiaalfondi võimendamisele, et saavutada Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärgid, tagada õiglane üleminek ning suurendada meie oskusi ja konkurentsivõimet. Selleks on oluline tugevdada seoseid investeeringute ja reformide vahel ning mõlemad peaksid olema kooskõlas ELi eesmärkide ja prioriteetidega, et keskenduda valdkondadele, kus ELi meetmeid kõige rohkem vajatakse.

Järgmine komisjon peab tugevasti pingutama, et kaitsta demokraatiat ja tugevdada õigusriiki. Haridustulemuste parandamine ning võrdõiguslikkuse ja sotsiaalõiguste edendamine aitavad oluliselt kaasa demokraatliku vastupanuvõime suurendamisele ja õigusriigi toetamisele ajal, mil me seisame silmitsi autoritaarsete ohtude ja välise sekkumisega.

Ma juhin ka tööd, mille eesmärk on edendada integreeritud valmisolekut, et aidata inimestel ja kogu ühiskonnal kohaneda tulevaste väljakutsetega ning valmistuda reageerima tõhusalt ja õigeaegselt uutele ohtudele, millega me silmitsi seisame.

Naiste õiguste veendunud toetajana olen uhke selle üle, et saan osaleda Euroopa institutsioonide juhtimises, ning tunnen erilist kohustust võidelda soolise võrdõiguslikkuse eest, mis on põhiväärtus ning toetab demokraatiat ja majandust. Soovin oma tegevusega näidata, et liit on võimeline laienema ning tänu võrdsusele ja solidaarsusele muutub see tugevamaks. Kõigi oma algatustega kavatsen võidelda naiste mõjuvõimu suurendamise ja soolise võrdõiguslikkuse edendamise eest. Teen selles valdkonnas tihedat koostööd võrdõiguslikkuse volinikuga ja kogu volinike kolleegiumiga. Euroopa sotsiaalõiguste samba 2030. aasta peamiste sotsiaalsete eesmärkide saavutamisel on minu siht vähendada soolist tööhõivelõhet vähemalt poole võrra võrreldes 2019. aastaga, selleks on kavas rakendada uusi Barcelona eesmarke alushariduse ja lapsehoiu valdkonnas ning edendada töö- ja eraelu tasakaalu, sealhulgas kaugtöö toel.

Samuti on ELil aeg tugevdada uue põlvkonna usaldust. Ootan huviga iga-aastaseid noortepoliitika dialooge, millega ma kavatsen algust teha juba minu ametiaja esimesel 100 päeval. Vajame paindlikke vorme noorte kaasamiseks mitte ainult selle iga-aastase poliitilise dialoogi kaudu, vaid ka konkreetsetes põhiküsimustes, rakendades noortetesti kõigi minu vastutusalasse kuuluvate algatuste puhul. Kavatsen teha koostööd ülejäänud kolleegiumiga, et tagada noorteküsimuste süvalaiendamine.

Kui mind ametisse nimetatakse, kohustun juhtiva asepresidendina täitma oma ülesandeid täiesti sõltumatult ja kõrgeimate eetiliste standardite kohaselt liidu üldistes huvides. Järgin volinike käitumisjuhendit ja väldin olukordi, mis seavad kahtluse alla minu sõltumatuse ja aususe, ning teavitan komisjoni presidenti võimalikest huvide konfliktidest. Ma ei taotle ega võta vastu juhiseid üheltki valitsuselt, institutsioonilt, organilt, asutuselt ega üksuselt. Isegi pärast oma ametikohustuste lõppemist kohustun tagama teabe konfidentsiaalsuse ning järgima ametisse nimetamist ja hüvitisi käsitlevaid eeskirju. Kohustun täitma läbipaistvuskohustusi ja kohtuma ainult nende organisatsioonide või füüsilisest isikust ettevõtjatega, kes on kantud läbipaistvusregistrisse.

2. Vastutusvaldkonna juhtimine ja koostöö Euroopa Parlamendiga

Kas lubate, et hoiate parlamenti nii enda kui ka oma vastutusala allüksuste tegevusega piisavalt kursis? Millistes aspektides peate end parlamendi ees vastutavaks?

Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma suhtluses parlamendiga, seoses kohtumistega parlamendikomisjonides ja osalemisega täiskogul, oma tegevuse läbipaistvuse, koostöö ning parlamendi seisukohtadele ja seadusandlike algatuste taotlustele tulemusliku reageerimisega? Kas olete valmis edastama

parlamendile õigeaegselt teavet ja dokumente kavandatavate algatuste või käimasolevate menetluste kohta nõukoguga võrdsetel alustel?

Selleks et komisjoni töö oleks kodanike jaoks tulemuslik ning vastaks nende vajadustele ja püüdlustele, tuleb pidada katkematut dialoogi ja valmistada hoolikalt ette koostöö nende otseste esindajatega – teiega, Euroopa Parlamendi liikmetega. Üheskoos saavad komisjon ja parlament aidata kaasa tugevama liidu loomisele. Oma poliitilise karjääri jooksul olen töötanud nii kohaliku, riikliku kui ka Euroopa tasandil valitud ametnikuna. Tuginesin oma töös parlamentaarsele koostööle, institutsioonidevahelisele dialoogile ja poliitilisele koostööle. Ministrina edendasin proaktiivselt ausat ja pragmaatilist dialoogi oma riigi parlamendiga. See oli minu põhimõte ka väljaspool ametlikke kohustusi.

Kui mind ametisse kinnitatakse, võtan juhtiva asepresidendina parlamendi ees poliitilise vastutuse oma vastutusalas toimuva eest, ilma et see piiraks kollegiaalsuse põhimõtte kohaldamist. Hoian Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahelisi häid suhteid ning tagan Euroopa Parlamendi ja nõukogu võrdse kohtlemise institutsioonidega teabe jagamisel, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja komisjoni 2010. aasta raamkokkuleppes.

Koostöö Euroopa Parlamendiga on minu jaoks väga oluline ning ma aitan kaasa komisjoni ja parlamendi vaheliste suhete tugevdamisele nii kolleegiumi tasandil kui ka oma vastutusalasse kuuluvates valdkondades. Luban, et hoian parlamenti nii enda kui ka oma vastutusala allüksuste tegevusega piisavalt kursis. Samuti tahan teha parlamendiga koostööd Euroopa projektide rakendamisel ja kodanikega suhtlemisel. Pöörates koos rohkem tähelepanu sellele, kuidas meie poliitikat ja õigusakte riiklikul tasandil praktikas rakendatakse, näitame, et töötame kodanike ja ettevõtjate huvide kaitset.

Läbipaistvus on eduka otsustusprotsessi jaoks määrava tähtsusega. Usun, et korrapärane osalemine minu vastutusala peamiste komisjonide töös aitab luua usaldust, läbipaistvust ja kollegiaalsust, mis on vajalik meie ühises töös ja suhtlemisel parlamendiga poliitikakujundamise protsessi kõigis etappides. Et osaleda täiskogu aruteludel, komisjonides ja kolmepoolsetel kohtumistel, korraldan oma parlamendikomisjonidega struktureeritud dialooge, et kavandada edasisi samme seoses parlamendi poolt ELi toimimise lepingu artikli 225 kohastelt vastu võetud resolutsioonidega, milles nõutakse seadusandlike ettepanekute esitamist.

Usun, et parlamentaarse kontrolli teostamine ja parlamendi algatused peavad tuginema komisjoniga peetavale dialoogile. Pidades silmas kollegiaalsuse ja võrdsuse põhimõtteid, usun, et juhtivatel asepresidentidel on eriline vastutus Euroopa Parlamendiga peetava dialoogi eest.

Minu eesmärk on luua suhted, mis põhinevad avatusel, läbipaistvusel, vastastikusel usaldusel, tulemuslikkusel, pideval dialoogil, korrapärasel aruandlusel ja teabevahetusel. Eesmärk on võimaldada parlamendil teostada tõhusat demokraatlikku järelevalvet ning saavutada poliitikameetmete osas konsensus. Tagan läbipaistvuse ja teabevahetuse parlamendiga, eelkõige enne olulisi sündmusi ja rahvusvaheliste läbirääkimiste olulistest etappides. Juhtiva asepresidendina usun, et mul on kindel kohustus osaleda täiskogul ja komisjoni aruteludel. Olen valmis osalema kahepoolsetel kohtumistel ja suhtlema otse Euroopa Parlamendi liikmetega.

Kohustun tegema 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ja 2010. aasta raamkokkuleppe alusel tihedat koostööd Euroopa Parlamendiga ning osalema kolleegiumi töös raamlepingu läbivaatamisel, et tugevdada poliitilist vastutust ja dialoogi ning teabe liikumist ja läbipaistvust.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni küsimused

3. Parlament on mures selle pärast, et sotsiaal- ja tööhõivepoliitika on killustatud ja kuulub mitme volinikukandidaadi vastutusvaldkonda. Sotsiaalne ja tööhõivemõõde puudub ka juhtiva asepresidendi kandidaadi Roxana Mînzatu ametinimetusest. Kuidas kavatseb asepresidendi kandidaat tagada, et selline killustatus ei takista Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist? Kuidas kavatsete teha nende eesmärkide saavutamiseks koostööd teiste volinikega? Kas oleksite nõus võtma oma ametinimetuseks „kvaliteetsete töökohtade, sotsiaalõiguste, oskuste ja hariduse eest vastutav juhtiv asepresident“ ning tegema kõik vajaliku sotsiaal- ja tööhõivepoliitika tugevdamiseks ning tõhusate struktuuride ja järelevalve tagamiseks?

Usun, et sotsiaalse Euroopa jaoks on see suur samm edasi, kui volinike kolleegiumis on inimeste, oskuste ja valmisoleku eest vastutav juhtiv asepresident, kelle vastutusalasse kuuluvad oskused ja haridus, kvaliteetsed töökohad ning sotsiaalõigused. Kui mind ametisse kinnitatakse, olen selle rolli üle uhke ja tänulik. Kui mind juhtivaks asepresidendiks kinnitatakse, toetan sotsiaalsete ja tööturu eesmärkide integreerimist kogu komisjoni töösse. See on oluline, et tagada konkurentsivõimeline sotsiaalne turumajandus, mis kindlustab meie jõukuse.

Samuti on see keskse tähtsusega demokraatia ja ühiskonna tervise säilitamiseks ning rohe- ja digipöörde elluviimiseks.

Üha tugevama sotsiaalse Euroopa poole püüdlisel on ELi jõulise tööhõive- ja sotsiaalpoliitika suunanäitajaks Euroopa sotsiaalõiguste samm. Esimese tegevuskava algatuste eest vastutasid mitme poliitikavaldkonna talitused: tööhõive, oskuste ja sotsiaalpoliitikaga seotud meetmed on paljude poliitikavaldkondade jaoks väga olulised ning nende täieliku potentsiaali saavutamiseks hädavajalikud. Teen kõik endast oleneva, et Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärged võetaks arvesse kõigis poliitikavaldkondades.

Kui mind ametisse kinnitatakse, tagan, et Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseks koostatakse uus ambitsioonikas tegevuskava, nagu on välja kuulutatud poliitilistes suunistes. Sotsiaalse Euroopa tugevdamine ja sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamine inimeste igapäevaelus on laiaulatuslik ülesanne. Kavatsen teha koostööd teiste asepresidentide ja volinikega, kelle teavitamine on osa minu tööst, ning korraldada ka laiemaid arutelusid. Ambitsioonikas ja edukas tegevuskava nõuab koostööd kogu kolleegiumiga. Kui tuua vaid mõned näited, tuleb elamumajandusega seonduvaid küsimusi arutada energeetika ja elamumajanduse volinikuga, võrdõiguslikkusega seonduvat võrdõigusvolinikuga, rahaliste vahenditega seonduvat ühtekuuluvuspoliitika ja reformide eest vastutava juhtiva asepresidentiga ning eelarvevolinikuga, majanduspoliitika koordineerimisega ja Euroopa poolaastaga seonduvat majanduse ja tootlikkuse volinikuga, tööstuse ja siseturu küsimusi heaolu ja tööstusstrateegia eest vastutava juhtiva asepresidentiga ning õiglase kliimapöördega seonduvat õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutava juhtiva asepresidentiga ning kliima, nullnetoheite ja puhta majanduskasvu volinikuga. Sotsiaalõiguste sammast tuleb rakendada kohapeal – see ei saa olla teisejärguline tegevus. Ma kasutan kõiki võimalusi, et teha koostööd Euroopa Parlamendiga, liikmesriikide ja sotsiaalpartneritega ning sean prioriteediks viia ellu põhiõiguste, oskuste, tööhõive ja vaesusevastase võitlusega seotud kohustused, võttes arvesse sotsiaalõiguste samba kõiki 20 põhimõtet.

Ma mõistan, miks pakuti minu ametinimetuse jaoks ka muid sõnastusi. Ise olen evelil, et saan tegeleda valdkonnaga, kus inimesed on seatud esiplaanile ja keskele kohale. See on just see, mida Euroopalt oodatakse: meie eesmärk on teenida ELi elanikke nende kodakondsusest, olukorrast ja väljavaadetest sõltumata, ning töötada nende huvides. Neil kõigil on oma võimalused ja vajadused, mida me oma töös arvesse peame võtma. Olenemata ametinimetusest on mul kindel soov töötada selle nimel, et kvaliteetsete töökohtade, sotsiaalsete õiguste, oskuste ja haridusega seotud kitsaskohad saaksid lahendatud kõikide Euroopa inimeste hüvanguks. Kui mind kinnitatakse juhtiva asepresidendi ametisse, kasutan kõiki olemasolevaid vahendeid, et saavutada oma ametiaja ambitsioonikad sotsiaalsed eesmärgid.

4. Tuginedes La Hulpe'i deklaratsioonile, milliseid seadusandlikke algatusi kavatsete 2030. aasta eesmärkide saavutamiseks Euroopa sotsiaalõiguste samba uues tegevuskavas esitada, pidades silmas selliseid valdkondi nagu digiüleminek töökohal, eluase ja kollektiivläbirääkimised? Milliseid konkreetseid meetmeid ja samme kavandate kriitilise tähtsusega oskuste ja tööjõu puuduse leevendamiseks Euroopa tööturgudel ning heade võimaluste loomiseks kõigis Euroopa piirkondades? Kuidas kavatsete tagada, et kõik töötajad, eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajad, saavad oskuste liidust kasu ning neil on võimalik kasutada oma õigust koolitusele ning võrdset juurdepääsu täiend- ja ümberõppeprogrammidele, pidades eelkõige silmas rohe- ja digipöört?

Milliseid konkreetseid meetmeid kavandate, et hõlbustada tööjõu liikuvust, tagada tugev ja võimekas Euroopa Tööjõuamet (ELA) ning jätkata sotsiaalkindlustuse koordineerimise ajakohastamist, lihtsustamist ja digitaliseerimist, nagu on märgitud Teie missioonikirjas?

Milliseid uusi töökeskkonna ohtlike ainete piirnorme ja nende muudatusi kavatsete ELi töötervishoiu ja tööohutuse õigusaktides esitada, tagades ettevõtjatele võrdsed tingimused?

Sotsiaalselt õiglase ja kestliku Euroopa ülesehitamisel juhindume oma tegevuses Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärkidest. Meie sotsiaalsed standardid on sotsiaalse turumajanduse mudeli oluline mõõde ja pikas perspektiivis on need keskse tähtsusega meie konkurentsivõime tagamisel. Kui mind ametisse kinnitatakse, käivitan 2025. aastal uue tegevuskava Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseks, et tugevdada praeguseid meetmeid ja kutsuda ellu uusi algatusi. Soovin anda hoogu juurde, et saavutada ELi 2030. aasta peamised eesmärgid, mis käsitlevad tööhõivet (78 % tööhõive määra saavutamine, soolise tööhõivelõhe vähendamine vähemalt poole võrra), oskusi (vähemalt 60 % eurooplastest peaks osalema igal aastal koolituses, vähemalt 80 %-l 16–74aastastest inimestest peaks olema juurdepääs põhilistele digioskustele) ning vaesuse vähendamist (vähendada vaesuses või sotsiaalses tõrjutuses elavate inimeste arvu vähemalt 15 miljoni võrra ja selliste laste arvu vähemalt 5 miljoni võrra võrreldes 2019. aastaga). Tahan leida võimalusi, et pakkuda mitte töökohti, vaid kvaliteetseid töökohti. Tegevuskava

hõlmab nii seadusandlikke kui ka muid kui seadusandlikke meetmeid, et tagada meie sotsiaalsete eesmärkide saavutamine.

Soovin, et kvaliteetsete töökohtade loomine oleks meie uus maailmavaade, mis lubab kasutada täielikult ära võimalusi, mida uued tehnoloogiad ja digitaalsed ökosüsteemid pakuvad innovatsiooni, suurema tootlikkuse ja konkurentsivõime edendamiseks. Võttes arvesse töötajate õiguste arengut digiajastul, jätkan tööd küsimustega, mis puudutavad inimeste õigust mitte olla kättesaadav ja teha kaugtööd. See, mis on kehtib väljaspool interneti, peaks kehtima ka internetis. Jätkan tõendite kogumist algoritmilist juhtimist käsitleva uue algatuse jaoks, mis hõlmab inimkontrolli põhimõtte kohaldamist töömaailmas. Tuginedes miinimumpalga direktiivile ja nõukogu 2023. aasta soovitusel sotsiaaldialoogi kohta, tahan tugevdada sotsiaaldialoogi ja kollektiivläbirääkimisi. Selleks esitan 2025. aasta alguses koostöös Euroopa ametiühingute ja tööandjatega ettepaneku Euroopa sotsiaaldialoogi uue pakti vastuvõtmiseks. Kollektiivläbirääkimised ja sotsiaaldialoog on esmatähtsad, et tagada paindlik ja kaasav kohanemine Euroopa tööturu ees seisvate probleemidega, mis on seotud rohe- ja digipöördega ning demograafilise üleminekuga. Töötajate ja nende esindajate õigus teavitamisele, konsulteerimisele ja osalemisele on keskse tähtsusega, et nad saaksid digi- ja rohepöördeks aktiivselt valmistuda ja neid protsesse hallata.

Eluasemevaldkonnas toetan energeetika ja elamumajanduse voliniku tööd Euroopa taskukohaste eluasemete kava rakendamisel ning tahan tagada, et sellel oleks tugev sotsiaalne komponent, mis vastab kõige haavatavamate, sealhulgas kodutute vajadustele, kelle puhul on kõige tähtsam seada esikohale eluaseme pakkumine.

Töajõu ja oskuste nappusega toimetulekuks on komisjon juba esitanud mitu olulist algatust, eelkõige oskuste nappuse ja töajõupuuduse käsitlemise tegevuskava, milles tõstetakse esile piirkondade eripära. Nagu on rõhutatud Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas, on inimväärsed töötingimused üliolulised töötajate ligimeelitamiseks ja hoidmiseks, samas kui tõhusad kollektiivläbirääkimised, piisav ja õiglane palk, kaasava majanduskasvu toetamine ja palgavaesuse ennetamine on olulised selleks, et vähendada ELis töajõupuudust. Seda õpetas meile pandeemiakriis ning eriti selgelt väljendus see hooldussektoris. Seepärast toetan selle nimel, et luua sidus raamistik töajõuga seotud probleemide lahendamiseks pikaajalise hoolduse valdkonnas, mitte ainult selleks, et hõlbustada oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamist, vaid ka selleks, et parandada töötingimusi.

Minu lähenemisviisi keskmes on oskuste liidu arendamine, et vähendada töajõu ja oskuste nappust ning päästa valla inimeste potentsiaal. Oskused on asendamatud ka selleks, et tulla individuaalselt ja kollektiivselt toime muutustega seotud probleemidega ning muuta rohe- ja digipöore ka sotsiaalselt õiglaseks üleminekuks. Oskused on sotsiaalne õigus, millest peavad osa saama kõik alates lapsepõlvest kuni kõrge eani. Eesmärk on, et kõik saaksid hariduse ja osaleda koolitustel, mida nad konkreetses tööelu etapis vajavad, et olla tänapäeva pidevalt arenevas maailmas paindlikud, ning lisaks tuleb tagada, et neid oskusi saaks kasutada kogu ELi tööturul ning need vastaksid oskustega inimeste püüdlustele ja tööandjate vajadustele. Kavatsen koostada ambitsioonika oskuste ülekantavuse algatuse, et tagada oskuste kaasaskantavus ja tunnustamine tööturul toimuva liikuvuse tingimustes.

Meie oskuste liit tugineb asjakohastele meetmetele ja investeeringutele põhioskustesse, õpetajate toetamisele ning selliste valdkondade nagu teadus, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika põhivajaduste rahuldamisele. Seda toetab tõhus töö digiõppe ja -koolituse valdkonnas. Samuti teen ettepaneku ambitsioonikate ja sihipäraste meetmete võtmiseks, et luua kutsehariduse ja -koolituses Euroopa lisaväärtust, võttes eeskuju sellest, mis toimub Euroopas kolmanda taseme hariduse valdkonnas. Selleks et haridus- ja koolitusteenused oleksid kaasavad, peaksid nad pakkuma ka uusi õppimisvõimalusi, sealhulgas digitaalseid. Peame kasutama tehisintellekti, andmepõhist tagasisidet ja suuniseid ning sihipäraseid meetmeid, et edendada digioskuste pakkumist. Vajame paindlikke, oskustele ja pädevustele suunatud, interdistsiplinaarseid, kultuuridevahelisi ja piiriüleseid õppimisvõimalusi. Selleks et saavutada 2030. aastaks oskustega seotud eesmärgid, uurin võimalusi isiklike õppekontode mitmekülgsemaks kasutamiseks. Pakkudes kõigile võimalust koolitustel osaleda, rakendavad rahvusvahelised õppeasutused inimeste õigust koolitusele, seega teen liikmesriikidega koostööd, et edendada rahvusvahelisi õppimisvõimalusi, eelkõige vastastikuse õppimise toetamise kaudu. Oluline valdkond on ka mikro kvalifikatsioonide pakkumine, mis toetab oskuste arendamist ja tööalast konkurentsivõimet ja võimaldab tunnustada lühiajaliste õpikogemuste õpiväljundeid, mis on rohe- ja digipöörde ning sotsiaalse ülemineku seisukohast väga olulised.

Kvaliteetsed töökohad tähendavad ka töajõu õiglast liikuvust. Esiteks peame lõpetama pooleliolevad tööd. Teen tihedat koostööd parlamendi ja nõukoguga, et jõuda kokkuleppele sotsiaalkindlustuse koordineerimise määruste läbivaatamises. Olen teadlik, et teema on keeruline, ning tuginedes seni tehtud edusammudele, tahan pakkuda uuenduslikke lähenemisviise.

Teiseks peab komisjon viima lõpule Euroopa Tööjõuameti hindamise. Tuginedes hindamise tulemustele ja võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioonis esitatud teavet, tahan otsida lahendusi, et tõhustada Euroopa Tööjõuameti tegevust. Kolmandaks esitan tervikliku visiooni teenuste digitaliseerimisest, sealhulgas selleks, et hõlbustada lähetatud töötajate deklareerimist. Visioon põhineb kahel Euroopa sotsiaalkindlustuspassi katseprojektil, mille tulemused esitatakse eeldatavasti 2025. aasta teisel poolel.

Teen koostööd teiste volinikega, et täita poliitilistes suunistes võetud kohustus töötada välja kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide tunnustamise eeskirjad, lihtsustada menetlusi ja kõrvaldada tarbetud tõkked. Osutatud tegevus on kooskõlas selliste algatustega nagu ELi talendireserv ja talendipartnerlused, mille eesmärk on tagada, et EL on avatud talentide vastuvõtmiseks ja suudab meelitada ligi inimesi, kellel on ELi tööturu vajaduste vastavad oskused.

Töökeskonnas ohtlike ainete kokkupuute piirnormide läbivaatamisel ja uute piirnormide kehtestamisel on komisjon vähendanud viivitusi ELi tasandi piirnormide kehtestamisel, kuid vaja oleks tegutseda kiiremini. Mul on kavas selle küsimusega põhjalikult tegeleda, sest töötajad vajavad täiendavat kaitset kokkupuute eest ohtlike kemikaalidega ja ettevõtteid vajavad võrdseid võimalusi. ELi töötervishoiu ja tööohutuse strateegilises raamistikus aastateks 2021–2027 on nimetatud ained, millele lähitulevikus rohkem tähelepanu pööratakse, ning olen kindlalt otsustanud, et selles valdkonnas on vaja tööd jätkata ja kaitsta ohustatud töötajaid. See hõlmab ka töökohal surmade ja mis tahes õnnetuste ennetamist, sealhulgas psühhosotsiaalsete ning luu- ja lihaskonnaprobleemide ohu vähendamist. Sellega seoses tahan veel kord esile tõsta nulleesmärgipõhist lähenemisviisi, mille eesmärk on ennetada tööga seotud surmajuhtumeid, ning teen tööd selle nimel, et soodustada ennetamist seoses kliimamuutustest tulenevate konkreetsete ohtudega, nagu kuumastress või rasked ilmastikunähtused, ning võtta paremini arvesse psühhosotsiaalseid ohte, näiteks neid, mis on seotud digipöördega. Suur osa sellest tööst on seotud uue komisjoni püüdlustega kaitsta eurooplaste vaimset tervist.

Lisaks kavatsen ma majandus- ja sotsiaalpoliitika integreeritud lähenemisviisi kaudu jõuliselt edendada Euroopa poolaasta sotsiaalset mõõdet. Kavatsen jätkata sotsiaalse lähenemise raamistiku integreerimist Euroopa poolaastasse. Oma töös keskendun ka sotsiaalsetele investeeringutele ja reformidele, sealhulgas soovin parandada järelevalve- ja hindamisvahendeid, näiteks jaotusliku mõju hindamist, millega mõõdetakse sotsiaalsete investeeringute majanduslikku ja sotsiaalset kasu. Need vahendid on olulised kõigi Euroopa poliitikavaldkondade jätkusuutlikkuse tagamiseks.

5. Liidus elab vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus ligikaudu 95 miljonit inimest, sealhulgas 19 miljonit last. See oht ähvardab ka 11% töötajatest. Milliseid konkreetseid seadusandlikke algatusi kavatsete teha komisjoni ametisseastuva presidendi Ursula von der Leyeni väljakuulutatud esimese ELi vaesusevastase strateegia raames? Milline peaks olema Euroopa poolaasta ja Euroopa lastegarantii roll selles strateegias, et aidata saavutada Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava vaesuse vähendamise eesmärk? Mida teete selleks, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik annaks vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse kaotamiseks suurema panuse? Milliseid nõukogu soovitusel kaugemale ulatuvaid konkreetseid järelemeetmeid kavatsete võtta seoses Euroopa Parlamendi üleskutsetega kindlustada miinimumsissetuleku tagamise kavade piisavus ning suurendada nende ulatust ja kasutuselevõttu?

Kas kavatsete teha ettepaneku võtta vastu piisavat miinimumsissetulekut käsitlev direktiiv, et tagada tööturul kõrvale jäänud inimeste tööturule naasmine, arvestades ühtlasi subsidiaarsuse põhimõtet ja riiklike sotsiaalkaitsesüsteemide eripära?

Ametisseastuv president von der Leyen rõhutas oma poliitilistes suunistes, et Euroopa eluviis sõltub meie sotsiaalse mudeli ja sotsiaalse turumajanduse kaitsest ja võimalustest. Kui mind nimetatakse juhtiva asepresidendi ametisse, töötan selle nimel, et luua ELi vaesusevastane strateegia, mis aitab tõhusalt toetada neid, kes on meie ühiskonnas kõige ebasoodsamas olukorras, ja vähendada sotsiaalset ebavõrdsust. Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse tase ja uued liigid Euroopas on minu jaoks vastuvõetamatud. Laste vaesusel ei ole kohta meie jõukas ühiskonnas. Kui tahame luua konkurentsivõimelisema liidu, mis põhineb kestlikul ja keskkonnahoidlikul majandusel, mida toetab uus tehnoloogia ja mis suudab kriisidele vastu seista ning mis on poliitiliselt kindel, siis peab iga meie otsus ja poliitikameede aitama võidelda vaesuse vastu.

ELi vaesusevastane strateegia peaks andma ELi tasandil uue tõe vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks. Strateegia peab lähtuma vaesuse algpõhjustest, nagu ebavõrdsus ja sotsiaalne ebaõiglus, madal sissetulek, nõrk seotus tööturuga, sotsiaal- ja esmatahtsate teenuste piiratud kättesaadavus ja taskukohasus.

Loomulikult on strateegia elluviimisel keskse tähtsusega liikmesriikide tahe otsustavalt tegutseda. Alates 2021. aasta Porto tippkohtumisest oleme seadnud 2030. aastaks selge eesmärgi. Eelkõige peame sotsiaalse kaasatuse ja sotsiaalkaitsepoliitika valdkonnas püüdma vähendada vaesuses või sotsiaalses tõrjutuses elavate inimeste arvu vähemalt 15 miljoni võrra (võrreldes 2019. aastaga), sealhulgas laste puhul 5 miljoni võrra. Samuti peame pöörama erilist tähelepanu vaesuse järgmisele põlvkonnale ülekandumise tsükli katkestamisele ja sotsiaalse liikuvuse edendamisele. See nõuab täiendavat suurt pingutust – 2023. aastal suurenes märkimisväärselt vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arv ligikaudu pooltes liikmesriikides, mistõttu on 2030. aasta eesmärgi saavutamine üha keerulisem.

Püüan tagada, et need, kes on töövõimelised, leiaksid kvaliteetse töökoha, mis aitab neil vaesusest väljuda. Vaesus puudutab igas vanuses inimesi – lapsi, tööealisi ja eakaid. Naiste puhul on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht suurem. Sotsiaalne tõrjutus on sageli seotud diskrimineerimise ja struktuurse ebavõrdsusega ühiskonnas. Tahan lõimida vaesusevastase strateegia kõikidesse valdkondadesse ja siduda selle võrdõiguslikkuse liidu loomisega.

2023. aastal oli rohkem kui viiendik ülalpeetavate lastega leibkondades elavast ELi elanikkonnast vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus. Strateegia peab käsitlema hooldusvaldkonda ja seda, kuidas parandada perede juurdepääsu kvaliteetsele taskukohasele hooldusele ning luua hooldustöötajatele kvaliteetseid töökohti.

Euroopa lähenemisviisi vaesusele peaks olema terviklik, hõlmates lisaks tööhõive- ja sotsiaalpoliitikale ka haridus- ja koolitus-, tervishoiu-, eluaseme-, maksu-, transpordi-, energia-, toidu- ja kliimapolitiikat. Koos kolleegidega toetan kliimameetmete sotsiaalfondi rakendamist, et võidelda energia- ja transpordivaesuse vastu.

Kooskõlas aluslepingutega lasub vaesuse ja tõrjutusega tegelemisel esmane vastutus liikmesriikidel. Samas on aluslepingutes selgelt sätestatud ka liidu eesmärk edendada rahu, liidu väärtusi ja inimeste heaolu, võidelda sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendada sotsiaalset õiglust ja kaitset, naiste ja meeste võrdõiguslikkust, põlvkondadevahelist solidaarsust ja lapse õiguste kaitset.

Euroopa poolaastal on oluline roll sotsiaalse tõrjutuse ja ebavõrdsuse vastu võitlemise riiklike poliitikameetmete koordineerimisel ja nende üle järelevalve teostamisel. Kui mind kinnitatakse juhtivaks asepresidendiks, annan oma panuse Euroopa poolaastasse sotsiaal-, haridus- ja tööhõivepoliitika valdkonnas ning kohustun edendama selle tugevat sotsiaalset mõõdet. Tuginedes Euroopa Sotsiaalfondile (ESF+), mis toetab Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist ja mille eesmärk on vähendada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust, ning uuele kliimameetmete sotsiaalfondile, kavatsen teha koostööd teiste volinikega, et töötada välja terviklikud poliitika- ja rahastamislahendused. Energeetika ja elamumajanduse voliniku töö Euroopa taskukohaste eluasemete kava ja taskukohaste energiahindade tegevuskava kallal on eriti oluline tagamaks, et nendel kavadel on tugev sotsiaalne komponent, mis vastab kõige haavatavamate, sealhulgas kodutute vajadustele.

Avaliku sektori rahastamise ja investeringute puhul on esmatähtis tagada taasterahastu „Next GenerationEU“ ja praeguse eelarve kaudu kättesaadavate vahendite kasutamine. Ühtekuuluvuspoliitika, sealhulgas Euroopa Sotsiaalfond, on oluline tugi vaesuse ja tõrjutuse vastastele meetmetele.

Uus kliimameetmete sotsiaalfond on tugev vahend energia- ja liikuvusvaesuse vähendamiseks ning aitab saavutada Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise tegevuskavas sätestatud vaesuse vähendamise eesmärgi. Arvestades kliimameetmete sotsiaalfondi eesmärgi, on hädavajalik, et liikmesriigid keskenduksid fondi kavandamisel sotsiaalsele mõjule, mida heitkogustega kauplemise süsteem haavatavatele rühmadele avaldab. Teen koostööd teiste volinikega, et tagada kliimameetmete sotsiaalfondi sihipärane ja mõjukas kavandamine, et toetada vähekaitstud leibkondi, mikroettevõtjaid ja transpordikasutajaid ajutise otsese sissetulekutoetuse ning meetmete ja investeringute kaudu, mille eesmärk on suurendada hoonete energiatõhusust, vähendada hoonete kütmise ja jahutamise süsinikuheidet ning tagada parem juurdepääs heiteta ja vähese heitega liikuvusele ja transpordile.

Koos teiste volinikega tagan, et kliimameetmete sotsiaalfondi rakendamine soodustaks struktuurseid muudatusi, mis on vajalikud ausa ja õiglase ülemineku tagamiseks heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamisel. Nagu määruses sätestatud, hinnatakse kavasad, sealhulgas vahe-eesmärgi ja sihte selle kriteeriumi alusel. Kliimameetmete sotsiaalfondist eraldatakse ajutisi otseseid sissetulekutoetusi ja aidatakse seeläbi leevendada kõige haavatavamate leibkondade vaesust.

Tulevikku vaadates annab järgmine mitmeaastane finantsraamistik võimaluse muuta meie kulutused sihipärasemaks, lihtsamaks ja mõjukamaks, sidudes investeeringud reformidega, et aidata lahendada probleeme sellistes valdkondades nagu haridus, oskused ja vaesuse vastu võitlemine. Nii investeeringud kui ka reformid peaksid olema kooskõlas ELi eesmärkide ja prioriteetidega, et keskenduda valdkondadele, kus ELi meetmeid on kõige rohkem vaja ja kus neil on maksimaalne mõju.

Euroopa lastegarantii on terviklik ja jõuline algatus ning liikmesriigid on näidanud üles pühendumust selle rakendamisele. Minu jaoks on lastegarantii elluviimine ja tugevdamine esmatähtis. Peame tulemuste saavutamiseks rohkem pingutama, eelkõige selleks, et kaotada löhe teenuste kättesaadavuses vaesuses elavate laste ja nende paremal järjel eakaaslaste vahel. Seda silmas pidades teen tööd lastegarantii tugevdamise nimel ja annan liikmesriikidele täiendavaid suuniseid laste vaesuse vähendamiseks, eelkõige pärast nõukogule esitatavat komisjoni 2026. aasta aruannet tehtud edusammude kohta.

Kui liikmesriigid seda nõuetekohaselt rakendavad, võib nõukogu soovitus miinimumsissetuleku kohta 2030. aastaks märkimisväärselt parandada miinimumsissetuleku tagamise kavade piisavust ja tuua rohkem inimesi tööturule lähemale. Seetõttu tuleks keskenduda selle soovituse rakendamisele, mis on uue komisjoni tugev horisontaalne prioriteet. Kavas on toetada liikmesriike, edendades tõenditel põhinevat poliitikakujundamist, vastastikust õppimist ja heade tavade vahetamist sotsiaalkaitsekomitee kaudu. Komisjon ja sotsiaalkaitsekomitee koostavad 2025. aastal ühisaruande, milles hinnatakse soovituse rakendamisel tehtud edusamme. Palgavaesuse osas on kavas teha järjekindlalt tööd piisavat miinimumpalka käsitleva direktiivi rakendamiseks, mis on praegu peamine vahend tagamaks, et tööturule sisenemine aitab inimesed vaesusest välja.

Kultuuri- ja hariduskomisjoni küsimused

6. Milline on Teie arvates ELi hariduspoliitika tulevik, kui mõelda Euroopa inimkapitali tugevdamisest kaugemale, et pakkuda tõhusaid ja asjakohaseid õppimisvõimalusi, mis arendavad teadmisi, oskusi, väärtusi ja pädevust hariduse terviknägemuse kohaselt ning aitavad tulevase põlvkondi paremini ette valmistada ja paindlikumaks kujundada? Kuidas kavatsete seoses Euroopas toimuva rohepöörde ja puhtale tööstusele üleminekuga töötada aktiivselt välja strateegiaid, mis aitavad lahendada hariduse kättesaadavust, põhi- ja digioskusi, Euroopa kodanikuharidust ning loodusteaduste, tehnoloogia, inseneeria, matemaatika ja kunstide õpet (STEM ja STEAM ehk LTT ja MATIK) puudutavaid murekohti?

Me kõik teame, et haridus suurendab inimeste mõjuvõimu. Seega olen seisukohal, et tugev Euroopa haridusruum suurendab Euroopa mõjuvõimu. Minu nägemus ELi hariduspoliitika tulevikust on vääramatult seotud selliste põhiväärtustega nagu vabadus, demokraatia, sotsiaalne õiglus ja ühine heaolu. Euroopa haridusruum kui kõigile kättesaadav ühine kvaliteetse õppe ruum on liikumapanev jõud ühise eesmärgi saavutamisel, mis hõlmab kvaliteetset haridust, paindlikku oskuste arendamist ja kaasamist. Need on kolm peamist komponenti tagamaks, et tulevased põlvkonnad ei ole mitte ainult hästi ette valmistatud, vaid suudavad ka vastu seista kriisidele ja tulla toime probleemidega. Ning loomulikult loob Euroopa haridusruum aluse tulevasele oskuste liidule.

ELi hariduspoliitika siht on toetada liikmesriike, et valmistada inimesi ette tööjõuturu jaoks ning ka sellise ühiskonna loomiseks, kus väärtustatakse kriitilist mõtlemist, loovust ja koostööd. Digi- ja meediapädevus, mitmekeelsus ja suhtlemisoskus on olulised, et võimaldada kodanikel orienteeruda globaliseerunud maailma keerukuses. Lapsevanemad, koolid, kogukonnad, formaalse ja mitteformaalse hariduse pakujad peavad tegema tihedat koostööd. Haridus ei tohiks piirduda traditsioonilise õppega klassiruumis, vaid peaks ulatuma kaugemale, käsitledes inimeste omavahelist seotust ning inimlikku ja kultuurilist tausta.

Meie maailm muutub kiiresti. Tuleb luua oskuste liit, mis toetaks tõhusalt elukestva õppe tava ja mõtteviisi koolis, töökohal ja ühiskonnas tervikuna. Selleks on vaja jõuda kokkuleppele uue meetodi suhtes, kuidas määratleda ja hinnata investeeringuid inimestesse alates sünnist kuni kõrge vanuseni. Haridusse, näiteks vaesuse ohus olevate laste haridusse tehtud investeeringutel on keskpikas ja pikas perspektiivis hindamatu majanduslik ja ühiskondlik mõju. Hariduse ja koolituse kõigi vormide tunnustamiseks on vaja ambitsioonikaid meetmeid. Peamine viis on lihtsustamine ja digitaliseerimine. Lõpptulemusena peaks igal inimesel, olenemata tema taustast või lähtepunktist, olema oskused, mis on vajalikud tugeva ametialase karjääri loomiseks ning nad peaksid tulema toime karjäärimuutustega, olema muutuste suhtes paindlikud ning saama hakkama kaasnevate võimaluste ja väljakutsetega. Edu saavutamisel on kesksel kohal õpetajaid ja koolitajaid toetavad poliitikameetmed, mis puudutavad nende töötingimusi, ettevalmistust, valdkonna rahastamist ja karjääriväljavaateid.

Kui mind ametisse kinnitatakse, tahan tagada, et igal lapsel, olenemata tema sotsiaal-majanduslikust taustast, oleks juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja võimalus kasutada täielikult ära oma potentsiaali. Nõukogu 2022. aasta soovitus, mis käsitleb õpiedu saavutamise teid, ning alusharidust ja lapsehooldu käsitlevates soovituses esitatud ideed ja soovitus on väärtuslik lähtepunkt.

PISA 2022. aasta tulemused osutavad probleemidele, mida ei saa eirata. Peame võtma otsustavaid meetmeid. Kui mind ametisse kinnitatakse, koostan oskuste liidu raames põhioskuste tegevuskava, et aidata parandada 15-aastaste kirjaoskust ning teadmisi matemaatika ja loodusteaduste valdkonnas, mis on murettekitavalt halvenenud, ning edendada ebapiisavaid digioskusi. Tegevuskavas keskendutakse õpetamise ja õppimise kvaliteedi parandamisele, õpetajate toetamisele ning õpilaste edu toetava keskkonna edendamisele. Terviklik lähenemisviis hõlmab lisaks akadeemilistele tulemustele ka heaolu ja sotsiaal-emotsionaalsete oskuste rolli haridustulemuste parandamisel.

Teine võimalik oskuste liidu algatus oleks STEM-hariduse strateegiline kava, mis võimaldaks Euroopal parandada teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) valdkonna hariduse väljavaateid. Lisaks sellele, et algatuse eesmärk on leevendada kvalifitseeritud õpetajate puudust teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonnas, toetatakse ka STEM-valdkonnas töötavate tütarlaste ja naiste osakaalu suurendamist. Oskuste akadeemiad on juba andnud väga olulise panuse õppekavade väljatöötamisse, võimaldades paljudel STEM-sektoritel koolitada inimesi vastavalt tööstuse vajadustele. Sellele tuginedes annavad Euroopa kraadid täiendavat hoogu riikidevaheliste STEM-programmide arendamisele ja tunnustamisele. Samuti võib nendes algatustes integreerida kunsti, humanitaar- ja sotsiaalteadused, et õppetöös võetaks arvesse igapäeva elu probleeme, mida need oskused peavad aitama lahendada kooskõlas meie väärtuste ja sotsiaalsete vajadustega.

Üldiselt tuleb julge otsusekindlusega jätkata tööd Euroopa kraadiga ning teha koostööd liikmesriikide ja kõrgharidussektoriga.

Kaasaegne haridussüsteem peab läbima ka täieliku digiülemineku. Digiajastu pakub võimalusi, kuid tekitab ka probleeme ning on hädavajalik, et kõigil kodanikel oleks digikirjaoskus. EL peab rohkem pingutama, et pakkuda digioskusi kõigil tasanditel alates varasest lapsepõlvest kuni elukestva õppeni, integreerides digipädevused põhiõppekavadesse. Digiõppe tegevuskavas 2021–2027 on esitatud kindel raamistik, kuid digikümneni eesmärkide saavutamiseks peame reforme kiirendama. Edasi liikudes peab EL tegelema selliste põhivaldkondadega nagu koolide ühendatus, digivahendite kasutamine klassiruumis ja heal tasemel digioskuste omandamine sellistes valdkondades nagu tehisintellekt, programmeerimine ja küberturvalisus. Oskuste liidu raames kavatsen tagada digiõppe tegevuskava põhjaliku läbivaatamise.

Euroopa roheline ja kestliku tuleviku võti on kestlikkust toetav õpe. Peame maksimaalselt ära kasutama võtmetähtsusega vahendeid, näiteks Euroopa kestlikkusalast pädevusraamistikku (GreenComp). Keskkonناسäästlikumaks muutmist võiks toetada ka algatuse „Teacher Academy“ kaudu ning seda saaks täiendada elukestva õppe ja isiklike õppekontode kontekstis.

Oskuste liidu strateegiline tugisammas peab olema kutsehariduse ja -õppe tõhustamine, mis avab ettevõtetele vajalikke oskusi igakülgset arvesse võttes juurdepääsu rohkematele tööhõivevõimalustele. Kui mind ametisse kinnitatakse, valmistan ette Euroopa kutsehariduse ja -koolituse strateegia. Minu eesmärk ei ole mitte ainult suurendada kutsehariduse ja -õppe kraadiga inimeste arvu, vaid parandada selle väärtusliku hariduse kvaliteeti ning edendada selle tunnustamist ja ELi mõõdet, suurendades seeläbi kutsehariduse ja -õppe lõpetanute mõjuvõimu. ELi tõhusatel rahalistel vahenditel, mida hallatakse otse või koostöös liikmesriikidega, on oluline roll töötajate täiendus- ja ümberõppel ning ma kavatsen koos teiste volinikega töötada selle nimel, et suunata investeeringuid täpsemalt strateegilistesse sektoritesse, mis pakuvad ka noortele väärtuslikke võimalusi.

Soovin, et suudaksime noorematele põlvkondadele tõhusamalt selgitada Euroopa olemust, selle väärtusi, ajalugu ja ühist identiteeti, mille alus on ühtsus mitmekesisuses. Demokraatlike väärtuste ja demokraatliku osaluse tugevdamine, Euroopa identiteedi ja kodanikuaktiivsuse edendamine on kõigi juhtprogrammide, sealhulgas programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuse keskmes. Õpetajatel on keskne roll Euroopa väärtuste käsitlemisel ja teadlikkuse suurendamisel. Ametisse nimetamise korral teen koostööd liikmesriikidega, et veelgi tugevdada õpetamise Euroopa mõõdet. Soovin siduda eespool nimetatud teemad demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse voliniku juhitava Euroopa demokraatia kaitse programmiga.

Haridus on ühendav jõud ja kõigi hästi toimivate demokraatlike riikide alustugi. Programm „Erasmus+“ ühendab noori kõikjalt Euroopast ja ma kavatsen seda veelgi tugevdada. Programmi „Erasmus+“ liikuvust on vaja muuta veelgi kaasavamaks, eelkõige selleks, et programmist saaksid kasu ka enim puudustkannatavad ja haavatavad

isikud, ning selleks, et tugevdada ja süvendada Euroopa identiteeti nii põlvkondade kui ka rahvuste üleselt. Väga oluline on parandada õpilaste liikuvuskogemust, mida saab digitaliseerimise toel muuta veelgi väärtuslikumaks.

7. Millised on Teie plaanid seoses 2025. aastaks loodava Euroopa haridusruumi tulevikuga, pidades silmas kvalifikatsiooni, kraadide ja tunnistuste tunnustamist ja piiriülest ülekantavust kõigis formaalõppe ning informaalse ja mitteformaalse õppe valdkondades? Kuidas kavatsete lahendada kiireloomulisi ja kogu ELi hõlmavaid probleeme, nagu õpetajate puudus, õpetajakoolitus ja õpetajate kutsealase olukorra ebakindlus?

Euroopa haridusruumi rajamise eesmärk on teha kvaliteetne haridus, koolitus ja elukestev õpe piiriülevalt kõigile kättesaadavaks – see on Euroopa sotsiaalõiguste samba esimene põhimõte. Pühendumine kaasamisele ja tiptaseme saavutamisele hariduses ja koolituses on oluline tagamaks, et igal eurooplasel oleksid vajalikud oskused, mida tunnustatakse piiriülevalt ning mis võimaldavad ühiskonnas ja tööturul edukalt hakkama saada ja rajada tõelise oskuste liidu.

Kui mind ametisse kinnitatakse, on mul kavas arendada Euroopa haridusruumi, et edendada ühist lähenemisviisi oskuste arendamisele, õpirände, kvaliteedile ja kaasatusele. Tuginedes selles tegevuses Euroopa haridusruumi käimasoleva hindamise tulemustele.

Euroopa haridusruumi oluline komponent on kvalifikatsioonide tunnustamine, mis on väga vajalik õppijate liikuvuse (sealhulgas programmi „Erasmus+“ raames) ja oskustööjõu ringluse tagamiseks kogu Euroopas. Kuigi raamistik on juba olemas, on rakendamise tempo olnud ebaühtlane ja ainult pooled liikmesriigid on võtnud piisavalt meetmeid. Komisjoni 2024. aasta märtsi ettepanek võtta vastu nõukogu soovitus Euroopa kvaliteeditagamise ja tunnustamise süsteemi kohta on veel üks oluline samm, et liikuda kõikide õpitulemuste automaatse tunnustamise suunas. Selles valdkonnas on minu prioriteediks jõuda kiiresti kokkuleppele ja seda otsustavalt rakendada.

Uus oskuste ülekantavuse algatus võimaldab laiendada oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamist. Algatusega luuakse raamistik, mille alusel ühes riigis või ettevõttes omandatud oskusi või kvalifikatsioone tunnustatakse ja aktsepteeritakse teistes riikides, mis vastab nii inimeste huvidele kui ka tööturu vajadustele. See aitab luua ühtse Euroopa ruumi, kus teadmiste ja oskustega ning andekad inimesed saavad vabalt liikuda.

Kindlasti on vaja laiendada sertifikaatide tunnustamist, millele on osutatud nõukogu 2022. aasta soovitusel mikro kvalifikatsioonitunnistuste kohta. Need lühikesed ja paindlikud õppevõimalused on Euroopa tööjõu täiend- ja ümberõppe võti, mis võimaldab haridust areneva majanduse vajadustega kiiremini kohandada. Toetan jõuliselt mitteformaalset ja informaalset õpet ning edendan selle valideerimist, sealhulgas noorsootöö kaudu, lisaks esitan ettepaneku õppijakesksete, osaluspõhiste ja uuenduslike haridus- ja koolitusvormide kohta, mis pakuvad tuge ka kodanikuaktiivsuse edendamiseks. Vähem formaalsed õpikeskkonnad, nagu noorsootöö, sportimine või kultuuritegevus võimaldavad pakkuda kaasavat haridust. Kui mind ametisse kinnitatakse, kavatsen koostöös põlvkondadevahelise õigluse, noorte, kultuuri ja spordi volinikuga pöörata suuremat tähelepanu nende poliitika valdkondadega seotud õppele ja oskustele.

Praegu esineb 24 liikmesriigis haridusvaldkonnas vajakajäämisi. See tähendab, et järgmine põlvkond saab vähem õpet ja vähem tuge. Nii meie konkurentsivõime kui ka sotsiaalse ühtekuuluvuse jaoks on oluline, et õpetaja elukutse oleks atraktiivne. Õpetajate nappuse ja nende koolitusvajadustega seotud probleemide lahendamine on eelkõige liikmesriikide ülesanne. EL saab toetada ühiseid jõupingutusi ja koostööd liikmesriikide, haridustöötajate, sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna ja õppijatega, et aidata lahendada nii seda kui ka muid püsivaid probleeme liikmesriikide haridussüsteemides. Kui mind ametisse kinnitatakse, esitan ELi õpetajate tegevuskava, milles käsitletakse õpetajate staatust, tööttingimusi, koolitusi ja karjääriväljavaateid kogu ELis. Samuti kaalun Euroopa koolide liidu loomist, et soodustada paremat piiriülest koostööd ja liikuvust koolide vahel kogu Euroopas. Neid haridussüsteemide pikaajalisi probleeme saab lahendada ainult ühiste jõupingutuste toel, kaasates liikmesriike, haridustöötajaid, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja õppijaid.

8. Arvestades ajude äravoolu ELi kõrgharidusest, kuidas kavatsete selle teemaga aktiivselt tegeleda ning kuidas tuleks Euroopa ülikoolide liite ja Euroopa kraadi ideed edasi arendada, et selle konkreetse valdkonna probleeme lahendada? Kuidas kavatsete kasutada programmi „Erasmus+“ senisest rakendamisest saadud õppetunde järgmise põlvkonna programmi ettevalmistamisel, ja täpsemalt, milline on Teie strateegia programmi põhieesmärkide ja prioriteetide säilitamiseks, arvestades võimalikku tulevast eelarvesurvet?

Euroopa peab olema nii hariduse omandamise kui ka eneseteostuse sihtkoht, mis meelitab ligi andekaid inimesi kõigis sektorites, sealhulgas kõrghariduses, mis on samuti piisavalt konkurentsivõimeline valdkond, et andekaid

inimesi Euroopa majandusse ja ühiskonda kaasata. Euroopa ülikoolid peavad olema üleilmisel areenil konkurentsivõimelisemad ja atraktiivsemad, olenemata sellest, millises piirkonnas nad asuvad. Olen sügavalt veendunud, et Euroopal on olemas kõik, mis vaja selle eesmärgi saavutamiseks, sealhulgas laialdane akadeemiline tipp-tase. Euroopa tõelise potentsiaali kasutamist piirab sageli killustatus ja väike mastaap. Olukorra parandamiseks peavad kõik Euroopa ülikoolid tegema tihedamat koostööd.

Selleks peaksime edendama Euroopa ülikoolistrateegiat, mille eesmärk on võimestada ja tugevdada kõrgharidusasutusi kogu Euroopas. Euroopa ülikoolide algatus, mida toetatakse programmi „Erasmus+“ raames, on üks juhtalgatustest, mis koondab kõigi Euroopa piirkondade, sealhulgas maapiirkondade ja äärepoolseimate piirkondade ülikoole, et teha tihedamat koostööd. Asutades Euroopa ülikoolidevahelisi ülikoolilinnakuid, saavad Euroopa ülikoolide liidud koostöös uurimisasutuste ja ettevõtetega pakkuda üliõpilastele laiemat ja paremat õpet. See võimaldab üliõpilastel omandada laialdasemad, mitmekesisemad ja tulevikku suunatud oskused ja pädevused, sest ülikoolid ühendavad oma teadmised, oskused ja ressursid ning täiendavad seega üksteise tugevaid külgi, mis ei ole asutustele eraldi jõukohane. Sellised liidud edendavad andekate inimeste tasakaalustatud ringlust ja pakuvad üliõpilastele ainulaadseid võimalusi omandada kõrgetasemel kraad, mis hõlmab ka liikuvust, et ühendada õpingud mitmes Euroopa riigis. Seega tuleb jätkata nende paljutöötavate sammudega ja motiveerida rohkem ülikoole selle lähenemisviisiga ühinema ning näitama sellest tulenevat kasu haridustöötajatele, üliõpilastele ja tulevastele tööandjatele.

Euroopa teaduskraadi loomise tegevuskava, mille käivitasiid mitu Euroopa ülikoolide liitu, avab kõikidele kõrgharidusasutustele uusi võimalusi, et pakkuda üliõpilastele hästi läbimõeldud ja üldtunnustatud kraadiõpet, sealhulgas Euroopa jaoks strateegilise tähtsusega sektorites. Kui mind ametisse kinnitatakse, jätkan seda tööd, et koos liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja kõrghariduse sidusrühmadega rakendada Euroopa kraadi kohapeal üliõpilaste ja Euroopa tuleviku heaks. Kavatsen pühendada ühe Euroopa kraadi rakendamist käsitleva dialoogi sellele, et uurida, kuidas selles valdkonnas edasi liikuda.

Rohkem kui 35 aasta jooksul on programm „Erasmus+“ toetanud õpirännet ning selliste uute pädevuste ja oskuste omandamist, nagu empaatia, usaldus, avatud meelelaad, kriitiline mõtlemine, mitmekesisuse austamine ja kodanikuaktiivsus. Uuendatud ja tugevdatud programm „Erasmus+“ edendab konkurentsivõimet ja sotsiaalset kaasatust ning aitab kaitsta meie demokraatlikke väärtusi. Kui mind ametisse kinnitatakse, võtan eeltoodut arvesse ja tuginedes programmi saavutustele, esitan veenvad põhjendused programmi uue versiooni käivitamiseks. Sihid on seatud kõrgele. Draghi aruandes kutsuti üles looma programmi „Erasmus kõigi jaoks“ ning seda ideed toetati ka nõukogu soovitusel „Liikuvus Euroopas“. Nõudlus õpirände ja koostöö järele on suurem, kui praeguse programmiga suudetakse pakkuda. Nagu on osutatud poliitilistes suunistes, peame tugevdama programmi „Erasmus+“, sealhulgas kutseõppe valdkonnas. Järgmine mitmeaastane finantsraamistik annab võimaluse muuta haridusse investeerimine lihtsamaks ja mõjukamaks. Selleks on vaja tugevdada olemasolevaid meetmeid, esitada ettepanekuid paranduste ja täiendavate lihtsustuste tegemiseks, et pidada sammu kiiresti areneva maailmaga ning edendada Euroopa ja rahvusvahelist koostööd. Programmil „Erasmus+“ on ainulaadne positsioon eurooplaste lähendamiseks ning konkurentsivõime, kaasatuse, demokraatliku osaluse ja ELi põhiväärtuste edendamiseks.

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni küsimus

9. Arvestades tungivat vajadust, et EL oleks valmis uuteks ohtudeks, mis võivad mõjutada meie julgeolekut ja ühiskonna turvalisust, kuidas kavatsete aidata suurendada ELi suutlikkust, parandada ohtude avastamist ning seada sisse kriisidele reageerimise korra, mis oleks koordineeritud, kiire ja tõhus?

Kuna ELi ähvardavate kliima-, sotsiaalsete, tehnoloogiliste ja geopoliitiliste riskide arv ja keerukus suureneb, on hädavajalik, et EL töötaks välja kaalutletuma, terviklikuma ja integreerituma lähenemisviisi kriisiohjamisele.

Kui mind kinnitatakse juhtiva asepresidendi ametisse, sean sihiks viia lõpule ELi kriisivalmiduse strateegia koostamine, tuginedes aruandele ELi tsiviil- ja sõjalise valmisoleku ja valmiduse kohta, mille esitab Soome endine president Sauli Niinistö.

Eesmärk on luua tugevam ja paremini ettevalmistunud liit, kus valmisolek tugineb kogu ühiskonda ja valitsemissektorit ning kõiki ohte ja sektoreid hõlmavale lähenemisviisile ning tihedamale tsiviil-sõjalisele koostööle.

Strateegiaga nähakse ette kodanikele vajalike oskuste andmine, mis on osa laiemast oskusi ja haridust puudutavast tegevusest. EL ja selle liikmesriigid peavad valmistuma kõigiks inimtegevusest tingitud kriisideks ja loodusõnnetusteks alates julgeolekuohtudest, sealhulgas hübriidohtudest ja üha enam ka küberohtudest, kuni

kliimamuutustest ja keskkonnaseisundi halvenemisest tingitud katastroofideni, millel on laastav mõju meie ühiskonna mitmesugustele sektoritele, nagu tervishoid, sotsiaaltoetused või põllumajandus.

Kui mind ametisse kinnitatakse, teen selles valdkonnas koostööd kriisivalmiduse ja -ohje volinikuga. Juhtiva asepresidendina kohustun kaasa aitama erinevate asjaomaste töösuundade ühendamisele. Teen tihedat koostööd kõigi teise volinike ja ELi liikmesriikidega tõelises Euroopa tiimi vaimus. ELi kriisivalmiduse strateegiaga rajatakse alus, mis suurendab Euroopa suutlikkust tuvastada õppuste ja testimise abil haavatavusi ja need kõrvaldada ning ühtlasi koordineeritud ja integreeritud moel kriise ennetada, neile vastu seista ja neile reageerida.

Tegelikult ei alusta me nullist: EL on juba välja töötanud olulised vahendid (näiteks liidu elanikkonnakaitse mehhanism) kriiside ennetamiseks ja avastamiseks ning kriisidele reageerimise koordineerimiseks, ning need vahendid on jätkuvalt kasutusel. Need vahendid hõlmavad ka ELi strateegilise reageerimissuutlikkuse reservi (rescEU), mida tuleb säilitada ja veelgi tugevdada.

Saame tugineda olemasolevate eri valdkondades ja eri tasanditel välja töötatud valdkondlike, nii tsiviil- kui ka sõjaliseks valmisolekuks ette nähtud kriisiohjevahendite kasutamisest saadud kogemustele ning võtta arvesse varasematest kriisidest saadud õppetunde, nagu COVID-19 pandeemia järel loodud tugevdatud ELi terviseohutuse raamistiku või meditsiinivahendite varu loomine.

Julgeolekuliidu strateegia raames on EL võtnud vastu mitu seadusandlikku ja operatiivmeedet, mis on andnud ELile julgeolekuprobleemidele reageerimiseks paremad vahendid kui viis aastat tagasi. Komisjon teeb tihedat koostööd liikmesriikidega, et tagada uute õigusaktide rakendamine, mis on võtmetähtsusega, et tulla toime suurenevate julgeolekuohtude ja haavatavusega.

Kuid valmisolek ei saa enam olla valitsuste ja institutsioonide ainupädevuses. Arvestades ohtude enneolematut keerukust ja sektoriülest olemust, on väga oluline, et kodanikud, leibkonnad ja ühiskondlikud osalejad tegutseksid aktiivselt kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil ning aitaksid tugevdada ELi valmisolekut, luua uut võimekust ning reageerida kriisidele kiiresti, tõhusalt ja koordineeritult. Kaasates sotsiaalpartnereid, haridusasutusi ja erasektorit, võivad uued algatused, mille eesmärk on arendada oskusi ja suutlikkust kriisidele reageerida, etendada olulist rolli kõikide kodanike valmisoleku tagamisel.

Meie võime reageerida küber- või terviseohtudele või loodusõnnetustele on meie otsusekindluse ja solidaarsuse proovikivi. Valmistumine võib tähendada ka suuremate õiguste andmist vajalike oskustega inimestele, näiteks tervishoiu- ja päästetöötajatele, küberturvalisuse ekspertidele ja logistikajuhtidele valdkondades, kus ELil napib erioskusi. Oluline roll on ka riskikoolitusel, eriti haavatavate rühmade puhul.

Tuginedes olemasolevale suutlikkusele ja seda koondades, tugevdame prognoosimist, täiustame varajase hoiatamise ja avastamise süsteeme ning analüüsime vajakajäämisi ELi suutlikkuses kõigis sektorites. COVID-19 pandeemia ja sõda Ukraina vastu on näidanud, et kriisid põhjustavad ahelreaktsiooni, mis haarab ühe sektori teise järel, kuna kõik on suurel määral vastastikku seotud ja üksteisest sõltuvuses ning seega on sageli vaja sektoriüleseid lahendusi ning riikidesisest ja -vahelist koordineerimist. Tahan toetada valdkonnaüleste riskide kaardistamist ja edendada ennetavate riskianalüüside koostamist. Olen kindlalt otsustanud need ettevõtmised ühiskonna ja kodanike hüvanguks ellu viia.

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni küsimused

10. Milliseid algatusi kavatsete teha, et kaotada sooline palgalõhe, karjääri- ja pensionilõhe, vähendada horisontaalset segregatsiooni, soodustada tütarlaste ja naiste osalemist teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonna hariduses ja sellega seotud töökohtadel ning vältida igasugust diskrimineerimist, et Euroopa saaks kasu kõigist oma andekatest ja võimekatest inimestest? Soolise ebavõrdsuse tõttu on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht ELis naistel suurem kui meestel. Mitteametlikult oma ülalpeetavaid lähedasi hooldavatel naistel on oht, et nad ei saa ametlikku töökohta ja satuvad seetõttu vaesusse. Kuidas kavatsete parandada naiste töötingimusi, karjäärivõimalusi ja täiendõpet, arvestades pikaajalise hooldusega tegelevate töötajate probleemide lahendamiseks mõeldud uut raamistikku? Pidades silmas ametisseastuva komisjoni jaoks kavandatud esimest ELi vaesusevastast strateegiat, kuidas kavatsete tagada, et uus strateegia jõuaks kõige ebakindlamas ja kaitsetumas olukorras inimesteni, nagu kodutud naised ja üksikemad?

Võrdõiguslikkus on ELi põhiväärtus ja vääramatu põhimõte, millest oma töös juhindun. Sooline ebavõrdsus on põhiõiguste rikkumine. Samuti on see suur majanduslik takistus, mis ei luba Euroopal kogu oma potentsiaali täielikult ära kasutada, ning sellel on pikaajaline mõju Euroopa konkurentsivõimele ja tootlikkusele.

Mitmel hiljutisel ELi meetmel on juba ümberkujundav mõju, et parandada naiste elu ja suurendada nende osalemist majanduses. Pean eelkõige silmas direktiive, milles käsitletakse tasustamise läbipaistvust, soolist tasakaalu äriühingute juhtorganites, töö- ja eraelu tasakaalustamist ning piisavat miinimumpalka. Kui mind nimetatakse juhtivaks asepresidendiks, tagan nende direktiivide nõuetekohase rakendamise, tehes tihedat koostööd teiste volinikega kolleegiumis, ning vajaduse korral toetan liikmesriikide jõupingutusi.

Selleks et kõrvaldada tööturul esinevat soolist ebavõrdsust, nagu sooline palgalõhe, sooline karjäärilõhe, sooline tööhõivelõhe ja sooline pensionilõhe, teen tihedat koostööd võrdõiguslikkuse volinikuga, et töötada 2025. aasta järgseks perioodiks välja uus soolise võrdõiguslikkuse strateegia ning võtta ka konkreetseid meetmeid selles valdkonnas. Uuel Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskaval, mis hõlmab soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi ning töö- ja eraelu tasakaalu põhimõtteid, on samuti määrav mõju.

Tahan vähendada soolist tasakaalustamatust ja stereotüüpe hariduses ja karjääri kujundamisel. Näiteks on algatuse „Girls Go Circular“ raames on juba rohkem kui 47 000 tüdrukut kõigest ELi liikmesriikidest osalenud digi-, ettevõtlus- ja keskkonnakoolitustel ning seda algatust on kavas toetada ka edaspidi. Lisaks toetatakse programmist „Erasmus+“ ka projekte, mis aitavad ületada tõkkeid, mis takistavad tütarlastel ja naistel töötada kutsehariduses ja -õppes nullnetotehnoloogia sektoris ja sellega seotud valdkondades. Paljud rohe- ja digipöördega loodud võimalused on seotud tehniliste kutsealadega, kus traditsiooniliselt töötavad mehed, kuid me ei saa endale lubada kaasata elanikkonnast vaid pooli andekaid inimesi.

Kui mind ametisse kinnitatakse, integreerin soolise komponendi oma vastutusalasse kuuluvatesse algatustesse, mis puudutavad oskusi ja haridust. Samuti kavatsen käsitleda oma töös horisontaalset segregatsiooni tööturul. Need on soolise palgalõhe olulised põhjused. Soolise ebavõrdsuse kaotamine STEM-hariduses on üks STEM-hariduse strateegilise kava põhieesmäärke. Asjakohased õpetamis- ja õppemeetodid võivad suurendada kõigi õpilaste, sealhulgas tütarlaste motivatsiooni, huvi ja osalemist STEM-valdkonnas. Sootundlik õpetajaharidus võib aidata ületada institutsioonilisi takistusi ja laiendada juurdepääsu loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna haridusele. Selliseid algatusi nagu „Girls Go Circular“ saab edasi arendada haridustöötajate erikoolituse kaudu teaduse, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika valdkondades, pakkudes juurdepääsu õpetamisvahenditele ja võrgustikele ning luues sidemeid hariduse ja tööstuse vahel.

Oluline on võtta ELi vaesusevastase strateegia väljatöötamisel arvesse võrdõiguslikkusega seotud kitsaskohti, sealhulgas neid, mis on seotud soolise võrdõiguslikkusega. Kõige haavatavamate, sealhulgas kodutute, üksikemate ja puuetega inimeste olukorra leevendamiseks on vaja kõrvaldada vaesuse algpõhjused. Kooskõlas aktiivse kaasamise mõtteviisiga kavatsen arvesse võtta selliseid tegureid nagu ebapiisavad sissetulekud, takistused juurdepääsul tööturule ning sotsiaal- ja esmatähtsatele teenustele, nagu energia ja transport. Need takistused on sageli soopõhised.

Meetmed, millega toetatakse naiste suuremat osalemist tööturul, aitaksid vähendada ka soolist pensionilõhet, mis tuleneb peamiselt soolisest ebavõrdsusest tööelus ja sotsiaalhoolekandesüsteemide puudulikust ümberjaotamisvõimest. Samuti peaksime hoidma silma peal pensionilõhe arengul ning pöörama erilist tähelepanu struktuursele ebavõrdsusele, diskrimineerimisele ja soolisele kallutatusele vanaduspensionide puhul.

Hooldus on soolise ebavõrdsuse oluline põhjus ja olukorra lahendamisel on hooldusel samuti keskne roll.

Hoolduskohustus on ebaproportsionaalne koormus, mis mõjutab seda, kas ja kuidas saavad naised tasustatud tööd teha. Selleks et toetada naiste osalemist tööturul kogu elu vältel, on vaja tagada kvaliteetsed, taskukohased ja kättesaadavad hooldusteenused kogu ELis ning parandada nii hooldatavate kui ka neid professionaalselt või mitteametlikult hooldavate inimeste olukorda. Seepärast tahan tõhustada Euroopa hooldusstrateegia ning nõukogu nende kahe soovitusel rakendamist, milles käsitletakse alusharidust ja lapsehooldu ning pikaajalist hooldust.